

Pismo slovenskega dijaka svojemu mlajšemu prijatlu.

Spisal *Miroslav Turek.*

Priserčni prijatelj!

Pri več priložnostih sem ti obečal, da ti bom kaj koristnega pisal, ali do danes ni mi bilo mogoče. Posebno, kar se tiče pisanja, sem jako zanikern, zatorej, ne jezi se! O šolah bi ti lahko mnogo povedal, kjer sem celih 12 let klopi glodal in hlače tergal, ali o tej stvari sedaj molčim.

Ni ti zadosti, da imaš dobre starše, dobre učitelje, dobre prijatelje, s katerimi se moreš posvetovati, kateri te učé, kako se moraš vésti v sreči, kako v nesreči. Ako te vsi ti zapusté, kam se bodeš potlej revež obrnil? Ali bodeš živel, kakor rastlina, ki ne vé, niti ne misli, da živi? Če se zameriš društvu, v katero zahajaš in ga težko zapustiš, kako ti bo, ako se ne bode več pečati hotelo s teboj? Zatorej nikdar ne zanemarjaj svojega bližnjega i pervega prijatelja, svojega lastnega serca, da bi pusto in prazno našel, ko bodeš hotel iskati v njegovi globočini tolažbe in okrepčevanja. Kolikrat se prigodi v življenji, da je tvoje serce edini prijatelj, ki te tolaži! Kaj bo iz tebe takrat, če z lastnim srcem ne živiš složno in nikakove tolažbe in pomoči v njem ne dobivaš? A ne le v tem obziru ti se bode slaba godila, če si sam sebi ptuj, nego tudi v drugem: nikdar ne bodeš mogel spoznavati ljudi, nikdar ne ž njimi živeti in njihovih slabosti prenašati.

Kakor si v tovaršiji iščeš tolažbe, veselja, mira in sreče, tako moraš tudi sam s seboj ravnati varno, pošteno, čedno in pravo, da te ne bode gerdo ravnanje samo s seboj zazdevalo, niti pokvarilo puhlo prilizovanje.

Pazi na telesno in duševno zdravje! Kdor navaliva na svoje telo, potrafi blagó, ki ga povzdiguje nad ljudi, ki je dražje od vseh zemeljskih zakladov. Nasproti pa, kdor se vsake malenkosti boji in se plaši naj manjega dela in truda svojih udov, ta živi težkotno, kakor nezmožna ostriga, in zastoj skuša v sili zopet vpotrebljevati zarjavele kite. Kdor svoje serce vedno prepušča viharnim strastim, ali jadra svojega duhá neprenehoma razpenja, on bliža se bregu, ali v sredi morja strašno bodo butali valovi ob brod njegovega življenja. Naj te ne zvije vsaka nezgoda, vsaka telesna neugodnost! Bodi junak! Ne boj se! Vse mine na svetu, vse lahko prenegaš, če si stanoviten; vse lahko pozabiš; v nesreči si lahko vesel; pojdi v društvu, ako te tare nesreča, ono ti bode lajšalo breme, ki ga nosiš.

Spoštuj sam sebe, ako hočeš, da te bodo drugi spoštovali! Ničesa skrivaj ne delaj, česar bi se očitno delati sramil. Vedno se uči, ako ne iz debelih knjig, pojdi pod milo nebo, i čudi se naravi, poslušaj premilo žvergolenje ptic, ki slavé visoko v zraku stvarnika; glej cvetice, ki svoja prelepa krila proti nebu obračajo.

Rečem ti sicer: bodi sam svoj prijatelj, vendar ne mislim s tem, da si smes vsako napako pregledati, vse prizanesti, a drugim nič; vi-

diš pezdri v očesu svojega brata, ali bruna v svojem očesu ne? Kakšen sodnik si? Bodi priljuden, in vsi te bodo čislali in radi imeli. Ne obupaj, ne bodi nevoljen, ako ne moreš doseči moralne ali umne stopinje, na kateri stojé drugi. Vsi ne moremo biti enaki. Ne povikšuj se, kajti če se bodeš povikševal, bodo te ponižali.

Pred vsem naj ti je draga mila domovina, koja te je rodila! Bodi ponosen, da si Slovenec, sin majke Slave; bodi jej veren, ne le z besedo, timveč tudi z djanjem! Trudi in prizadevaj si, da si pridobiš sedaj v zlatem mladem času tistih vrednosti in lepih zmožnosti, s kterimi boš pozneje koristil in služil na čast in slavo svoji premili domovini, kajti ona potrebuje bolj ko nekdaž hrabrih, zvestih sinov po duhu in telesu. Bodi zdrav in vesel, in večkrat se spominjaj

svojega

pravega prijatelja!

Novice.

Na Koroškem je bilo v pretečenem letu v 327 duhovnijah glavnih šol 10, malih šol 262, šol za silo 35, pripravniški šoli za učitelje ste bile 2, obertnijskih šol za dekleta je bilo 6, za rokodelske dečke 2, ponavljavnih šol je bilo 271, šadjerejnih šol 52, čebelerejnih šol 7, svi-larejnih šol 5; šolski vodji so bili 3, vodja in učitelj 1, katehetov 316, učiteljev 309, podučiteljev 47, učenic 21, podučenic 16, obertnijskih učenic 14; za vsakdanjo šolo vgodnih otrok je bilo 30760, iz med kterih jih je v šolo hodilo 25282, — za ponavljavno šolo vgodnih učencev je bilo 12986, v šolo jih je pa hodilo le 9613; učiteljskih pripravnikov je bilo 42. („Schulb.“)

Iz Ljubljane. 18. preteč. m., rojstni dan Njih Veličanstva presvit-lega našega cesarja se je v Ljubljani pa tudi po deželi slovesno obhajal.

— V šolskem poslopji pri Šenklavži se pripravlja bolnišnica, ako bi se utegnila pritepsti kolera v naše mesto; upamo pa, da nas bo Bog obvaroval tudi tega nemilega sovražnika.

— Ljuba domača knjiga „Drobtinice“ za leto 1865. in 1866. je že na svitem. Zopet je napolnjena z bogatim blagom za cerkev, šolo in dom. Učitelji, domorodci! preskerbite jo vsaki šoli, bukvarnici in vsaki hiši!

Prememba v učiteljskem stanu.

G. Andreja Vavkena, učitelja z Cerkljah, je poterdila sl. c. k. vlada.

Listnica. G. J. B. v N.: Vašega spisa ne moremo sprejeti, ker tudi „Tovara“ mora biti enako učiteljem vedno „trezen“. Naše želje je: „Boljšajmo učitelja, po učitelju šolo, s šolo pa narod“.

 Pridjan je „Kazavec“ št. 3., 2 strani.

Odgovorni vrednik:
Andrej Praprotnik.

Natiskar in založnik:
Jož. Rudolf Milic.